

Трговина робом с иностранством

Референтни метаподаци према Euro SDMX структури метаподатака (ESMS)

Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор економских статистика - Одјељење услужних статистика
1.3.	Контакт особа	Сања Стојчевић Увалић
1.4.	Функција контакт особе	Виши стручни сарадник за статистику робне размјене Републике Српске са иностранством
1.5.	Поштанска адреса контакта	Вељка Млађеновића 12 д, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	sanja.stojcevic@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 753
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	01.08.2018.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	01.08.2018.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	01.08.2018.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Трговина робом са иностранством подразумијева праћење робне размјене Републике Српске са иностранством.

Намјена статистике спољне трговине јесте евиденција и документовање свих физичких премјештања робе односно свих роба који улазе на или напуштају територију Републике Српске.

3.2. Систем класификација

За припрему података користи се Царинска тарифа БиХ 2016, Комбинована номенклатура (CN 2016), Хармонизовани систем, Класификација дјелатности (Nase rev.2), Стандардна међународна трговинска класификација (Sits rev.4), главне индустријске групације (MIG 2009) и Геономенклатура 2013.

3.3. Обухваћени сектор

Статистичко истраживање трговина робом Републике Српске са иностранством обухвата сав промет робе која се извози и која се увозу у Републику Српску, а која је хомогена према врсти производа, земљи поријекла, одредишту, начину плаћања и моменту преласка границе.

У складу са европским стандардима, подаци се обухватају према систему специјалне трговине. Систем специјалне трговине подразумијева редован извоз и увоз, као и извоз и увоз на основу процеса оплемењивања тј. обраде и дораде, док се искључује привремени извоз и увоз.

3.4. Статистички концепти и дефиниције

Извоз роба: размјена роба које иду из Републике Српске у друге земље.

Увоз роба: размјена роба које улазе у Републику Српску из других земаља.

Производи: сва покретна и физичка добра.

Земља партнер: када је у питању извоз, трговински партнер је земља крајње дестинације робе, а када је у питању увоз, трговински партнер је земља поријекла робе.

Извозне вриједности: обрачунавају се према FOB паритету.

FOB (Franco on Board) паритет: подразумијева да се фактурна вриједност умањује за транспортне трошкове и друге трошкове од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у иностранству, уколико је уговорено да се испорука робе врши у иностранству. Уколико је уговорено да се испорука робе врши у земљи, фактурна вриједност се увећава за трошкове настале од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине.

Увозне вриједности: обрачунавају се према CIF паритету.

CIF (Cost, Insurance and Feight) паритет: подразумијева да се фактурна вриједност увећава за трошкове транспорта и друге трошкове од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине, уколико је уговорено да се роба испоручује у иностранству. Уколико је уговорено да се роба испоручује у земљи, фактурна вриједност се умањује за трошкове настале од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у земљи.

3.5. Статистичка јединица

Јединица посматрања статистике робног промета са иностранством је увоз и извоз робе који се односи на пословне субјекте са сједиштем у Републици Српској.

Из укупне вриједности увоза и извоза искључен је увоз и извоз остварен од стране физичких лица. Свака робна испорука која се обавља у оквиру извоза и увоза робе, је хомогена према врсти производа, земљи поријекла, одредишту, начину плаћања и моменту преласка границе.

Робе у транзиту и привремени извоз и увоз не укључују се у статистику спољне трговине.

3.6. Статистичка популација

Пословни субјекти који су регистровани у Републици Српској и обављају увоз и извоз.

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

Од 2003. године

3.9. Базни период

Претходна година

4. Јединица мјере

Вриједности извоза и увоза

5. Референтни период

Мјесечно

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске за период 2013-2017. година, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Подаци о увозу и извозу публикују се у складу са унапријед утврђеним календаром публикавања, 22 дана по истеку посматраног мјесеца.

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Мјесечно

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

Мјесечно саопштење "Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз)" <http://www.rzs.rs.ba/front/category/169/>

10.2. Публикације

- Мјесечни статистички преглед – претходни резултати;
- Годишње саопштење "Робна размјена Републике Српске са иностранством (увоз и извоз)" – коначни резултати;
- Билтен Спољна трговина – коначни резултати;
- Статистички годишњак – коначни резултати;
- „Ово је Република Српска“ – коначни резултати.

10.3. Онлајн база података

Статистика трговина робом са иностранством доступни су и на онлајн базама података Завода, у оквиру рубрике спољна трговина:
<http://www3.rzs.rs.ba/rzs/faces/indicators.xhtml>

10.4. Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

10.5. Остало

Подаци се дисемирају и путем одговора на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији, као и путем годишњих публикација.

10.6. Методолошка документација

Методологија је доступна у дијелу интернет странице која се односи на статистику трговина робом са иностранством.
http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/spoljna_trovina/MetodologijaSpoljnaTrgovina_v.2.pdf

10.7. Документација о квалитету

Извјештај о квалитету је доступан на интернет страници Републичког завода за статистику:
http://www.rzs.rs.ba/front/category/340/371/?left_mi=284&add=284

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке, Завод примјењује одредбе Закона о статистици Републике Српске (члан 17, став 1) које у организацији и производњи статистике у Републици Српској налажу примјену принципа непристраности, поузданости, транспарентности, правовремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске слиједи препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у Кодексу праксе европске статистике (CoP).

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребне корисника

Кључни корисници су:

- јавни сектор (државна и локална управа);
- пословни субјекти (привредне коморе, предузећа);
- наука, истраживање и образовање (образовне установе, институти);
- општа јавност (физичка лица);
- медији (штампани медији, радијске и телевизијске куће);
- страни корисници (амбасаде страних држава).

12.2. Задовољство корисника

Резултати посљедње Анкете о задовољству корисника доступни су на веб-сајту Завода, на линку http://www.rzs.rs.ba/front/article/2699/?left_mi=306&add=306

12.3. Комплетност података

Не врши се израчун стопе комплетности.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, као и упоређивањем података из прошлог периода и додатним анализама.

13.2. Узорачка грешка

Истраживање се спроводи на бази пуног обухвата, те се узорачка грешка не рачуна.

13.3. Неузорачка грешка

Неузорачке грешке не постоје. Све јединице царинске исправе тј. трансакције се обрађују.

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

T + 22 дана

14.2. Тачност објављивања

Није било одступања између најављеног датума у Календару публикација и стварног датума објаве. Стопа тачности објављивања података износи 100%.

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Дефиниције и појмови спољне трговине у складу су са Статистиком спољне трговине - Упутство за кориснике.

15.2. Временска упоредивост

Подаци о кретањима робне размјене Републике Српске са иностранством прикупљају се и објављују од 2003. године.

15.3. Усклађеност између домена

Није примјењиво.

15.4. Интерна усклађеност

16. Трошкови и оптерећеност

Не располажемо подацима о трошковима и оптерећености давалаца података јер је УИНО задужена за прикупљање података.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Не постоји веће одступање привремених и коначних података.

17.2. Пракса ревизије података

Не постоји веће одступање привремених и коначних података.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Подаци трговине робом Републике Српске са иностранством прикупљају се уз коришћење података из Јединствених царинских исправа (ЈЦИ).

Јединствена царинска исправа је документ коју декларант (пословни субјекат или друга овлашћена особа, нпр. шпедитер) подноси царинарници приликом царинења робе.

За прикупљање и контролу исправности ЈЦИ одговорна је Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине – Одјељење за царине. Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине (УИНО) обезбеђује податке о увозу и извозу Републичком заводу за статистику Републике Српске.

18.2. Учесталост прикупљања података

Трговина робом Републике Српске са иностранством израчунава се у редовној мјесечној динамици.

18.3. Прикупљање података

Сваког мјесеца Агенција за статистику БиХ (БХАС) прима податке од Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине у форми Access базе података. БХАС прослеђује базе података (10. у мјесецу за претходни мјесец) Републичком заводу за статистику Републике Српске који врши обраду и публикавање података.

18.4. Валидација података

За прикупљање и контролу исправности ЈЦИ одговорна је УИНО. Републички завод за статистику Републике Српске прије обраде података спољне трговине врши контролу квалитета података. Контрола обухвата провјеру ваљаности и провјеру вјеродостојности података.

18.5. Компилација података

Републички завод за статистику Републике Српске (РЗС РС) користи апликацију EXIM за обраду података. Овим процесом се добија база података односно детаљна табела DET_DATA, која садржи сваку појединачну ставку из Јединствених царинских исправа са најзначајнијим пољима (изузев идентификационих бројева правних субјеката). Наведена база се даље обрађује што за резултат има финалну базу података односно табелу SPE_DB. Финална табела не садржи сваку појединачну ставку из ЈЦИ већ даје збир вриједности из ЈЦИ у мјесецу, према шифри Комбинованој номенклатури (CN) и земљи партнеру. Ова табела се користи за потребе публикавања.

18.6. Прилагођавање

Прилагођавања нису извршена на подацима о статистици робне размјене Републике Српске са иностранством.

19. Коментар